

Regeringens proposition

1990/91:22

om ändring i konkurslagen m. m.

Prop.
1990/91:22

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 27 september 1990.

På regeringens vägnar

Odd Engström

Laila Freivalds

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i konkurslagen i syfte att förenkla hanteringen av småbelopp i samband med utdelning i konkurs. Om det belopp som tillkommer en borgenär understiger 100 kronor, skall förvaltaren, såvida särskilda skäl inte föranleder annat, inte betala ut beloppet till den borgenären utan fördela beloppet på övriga utdelningsberättigade som inte tillgodosetts fullt ut. Förslaget skall gälla även vid efterutdelning i konkurs. Vidare föreslås att förvaltaren skall redovisa för tillsynsmyndigheten i vad mån utbetalning skett enligt den föreslagna regeln.

I propositionen föreslås också ett par ändringar i konkurslagen (1987:672) och ackordslagen (1970:847) med anledning av ett tidigare lagstiftningsärende. Ändringarna gäller tiden för överklagande av beslut.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1991.

1 Förslag till

Lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurslagen (1987:672)
dels att 7 kap. 21 §, 9 kap. 14 §, 11 kap. 21 § och 12 kap. 16 § skall ha
följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 11 kap. 13 a §, av följande
lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

21 §

Också sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren, så länge boets medel är insatta i bank, inom en månad från utgången av varje kalenderår till tillsynsmyndigheten lämna sådana uppgifter som sägs i 20 § första stycket andra och tredje meningarna. När några medel inte längre finns att lyfta, skall förvaltaren anmäla det till myndigheten.

Också sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren, så länge boets medel är insatta i bank, inom en månad från utgången av varje kalenderår till tillsynsmyndigheten lämna sådana uppgifter som sägs i 20 § första stycket andra och tredje meningarna. När några medel inte längre finns att lyfta, skall förvaltaren anmäla det till myndigheten.
Förvaltaren skall samtidigt redovisa i vad mån utbetalning av utdelningsmedel skett med stöd av 11 kap. 13 a §.

9 kap.

14 §

Beslut enligt 13 § tredje stycket får överklagas av den som enligt 13 § första stycket är taleberättigad, om han anser att beslutet inte har tillkommit på lagligt sätt. Beslutet överklagas genom besvär till hovrätten inom två veckor från dagen för beslutet. Om inte hovrätten förordnar annat, skall beslutet gälla omedelbart.

Beslut enligt 13 § tredje stycket får överklagas av den som enligt 13 § första stycket är taleberättigad, om han anser att beslutet inte har tillkommit på lagligt sätt. Beslutet överklagas genom besvär till hovrätten inom tre veckor från dagen för beslutet. Om inte hovrätten förordnar annat, skall beslutet gälla omedelbart

11 kap.

13 a §

Om det sammanlagda belopp som tillkommer en borgenär understiger 100 kronor skall, såvida särskilda skäl inte föranleder annat, beloppet inte betalas ut till honom, utan fördelas på övriga utdelningsberättigade som inte tillgodosetts fullt ut.

21 §

Om förvaltaren anser att de nytillkomna medlen kan fördelas utan att förslag till efterutdelning upprättas och om tillsynsmyndigheten medger det, får han dela ut medlen till berättigade borgenärer utan att föreskrifterna i det föregående i detta kapitel iakttas. För utbetalningen gäller dock 9 § andra stycket. En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om han inte gör anspråk på medlen inom två år räknat från det att förvaltaren har anmält till rätten att han har skickat medlen till borgenären.

Första stycket tillämpas också för det fall att det finns skäl att upprätta ett utdelningsförslag men medlen inte förslår till betalning av de därmed förenade kostnaderna.

Om förvaltaren anser att de nytillkomna medlen kan fördelas utan att förslag till efterutdelning upprättas och om tillsynsmyndigheten medger det, får han dela ut medlen till berättigade borgenärer utan att föreskrifterna i det föregående i detta kapitel iakttas. För utbetalningen gäller dock 9 § andra stycket och 13 a §. En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om han inte gör anspråk på medlen inom två år räknat från det att förvaltaren har anmält till rätten att han har skickat medlen till borgenären.

12 kap.

16 §

Anser en borgenär eller gäldenären att ett beslut genom vilket ett ackordsförslag har förkastats av borgenärerna inte har tillkommit på lagligt sätt, får han överklaga beslutet i hovrätten inom två veckor från beslutet. Gäldenären får dock överklaga beslutet endast om hans rätt kan vara beroende av det. Beslutet tillämpas omedelbart, om inte något annat förordnas.

Anser en borgenär eller gäldenären att ett beslut genom vilket ett ackordsförslag har förkastats av borgenärerna inte har tillkommit på lagligt sätt, får han överklaga beslutet i hovrätten inom tre veckor från beslutet. Gäldenären får dock överklaga beslutet endast om hans rätt kan vara beroende av det. Beslutet tillämpas omedelbart, om inte något annat förordnas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om tid för besvär över beslut som meddelats före ikraftträdandet.

Lag om ändring i ackordslagen (1970:847)

Härigenom föreskrivs att 41 § ackordslagen (1970:847) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*41 §¹

Tingsrättens beslut i en fråga som enligt denna lag skall prövas av rätten får överklagas för sig, om inte något annat följer av 32 § första stycket, 35 § eller 36 § tredje stycket.

Talan mot ett beslut som avses i första stycket förs genom besvär i hovrätten inom *två* veckor från den dag då beslutet meddelades. Är det fråga om beslut om förhandling om offentligt ackord räknas dock besvärstiden från den dag då kungörelsen om beslutet var införd i Post- och Inrikes Tidningar.

Talan mot ett beslut som avses i första stycket förs genom besvär i hovrätten inom *tre* veckor från den dag då beslutet meddelades. Är det fråga om beslut om förhandling om offentligt ackord räknas dock besvärstiden från den dag då kungörelsen om beslutet var införd i Post- och Inrikes Tidningar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om tid för besvär över beslut som meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1987:673.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 27 september 1990

Närvarande: statsrådet Engström, ordförande, och statsråden Göransson, Gradin, Hellström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Löf, Persson, Molin, Sahlin, Larsson, Åsbrink

Föredragande: statsrådet Freivalds

Proposition om ändring i konkurslagen m. m.

1 Inledning

Riksskatteverket (RSV) har i en skrivelse till justitiedepartementet den 18 oktober 1989 hemställt om ändring i konkurslagen så att småbelopp inte behöver betalas ut i samband med utdelning i konkurser. Skrivelsen har remissbehandlats.

Jag avser nu att ta upp de frågor som aktualiseras i skrivelsen. Denna bör fogas till protokollet i detta lagstiftningsärende som *bilaga 1*. Till protokollet bör också fogas en förteckning över remissinstanserna som *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena har upprättats inom justitiedepartementet och finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr 89—2759).

Jag kommer i detta ärende också att ta upp frågan om ett par smärre justeringar i konkurslagen (1987:672) och ackordslagen (1970:847) med anledning av ett tidigare lagstiftningsärende (avsnitt 3).

Regeringen beslutade den 30 augusti 1990 att inhämta *lagrådets yttrande* över de lagförslag som utarbetats i ärendet. De till lagrådet remitterade lagförslagen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*.

De lagförslag som jag nu skall lägga fram är likalydande med de remitterade lagförslagen, dock att en redaktionell ändring gjorts i 11 kap. 13 a § konkurslagen.

Lagrådet har den 21 september 1990 lämnat de remitterade lagförslagen utan erinran. Lagrådets yttrande bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 4*.

Mitt förslag: Om förvaltaren i en konkurs finner att det belopp som skall betalas ut till viss borgenär understiger 100 kronor, skall beloppet – om inte särskilda skäl föranleder annat – i stället fördelas på övriga utdelningsberättigade borgenärer som inte tillgodosetts fullt ut. Detsamma skall gälla vid efterutdelning i konkurs. Förvaltaren skall alltid redovisa för tillsynsmyndigheten i vad mån betalning skett enligt den föreslagna regeln.

RSV:s förslag: Finner förvaltaren vid upprättandet av utdelningsförslaget att det belopp som skall betalas ut till viss borgenär understiger 100 kronor, skall beloppet i stället fördelas på övriga utdelningsberättigade. Detsamma skall gälla vid efterutdelning i konkurs.

Remissinstanserna: Praktiskt taget samtliga remissinstanser har ställt sig bakom syftet med förslaget. De flesta har också tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan erinran. Några har haft synpunkter på den föreslagna beloppsgränsen och förordat att beloppsgränsen i stället anges som en andel av basbeloppet. Svenska Inkassoföreningen, den enda remissinstans som har avstyrkt förslaget, har framhållit vikten av att kostnaderna för förfarandet inte överstiger vad som kan komma att tillfalla en borgenär men förordat att problemet även fortsättningsvis bör lösas praktiskt och inte genom lagändring. Från något håll har anförts att den föreslagna regeln är alltför kategorisk och man har pekat på fall som skulle kunna leda till otillfredsställande resultat. Några remissinstanser har föreslagit att lagtexten utformas så att undantag kan göras från regeln att underlåta utbetalning av småbelopp. Bl. a. kronofogdemyndigheten i Jönköpings län har uttalat att en lagändring inte bör påverka borgenärernas principiella rätt till utdelning utan endast syfta till att förhindra utbetalning av småbelopp.

Skälen för mitt förslag: Det är inte sällsynt att det i en konkurs där utdelning sker till oprioriterade borgenärer aktualiseras utbetalningar av småbelopp i en inte obetydlig omfattning. Utdelning till oprioriterade borgenärer sker i två procent av samtliga konkurser. Enligt uppgift från Konkursförvaltarkollegiet i Stockholm omfattar emellertid denna lilla del alla de konkurser som innefattar egentlig substans och som är särskilt arbetskrävande. Vidare blir – uppger kollegiet – antalet småbelopp att dela ut stort eftersom utdelningsprocenten är låg, som regel under tio procent.

Problemet med små belopp som skall delas ut i en konkurs har, som framgår av RSV:s skrivelse, tidigare varit föremål för uppmärksamhet. Hittills har dock problemet med småbelopp som skall delas ut undvikits genom att olika praktiska lösningar har tillämpats.

Upprättande av förslag till utdelning och utbetalning av pengar utgör en inte obetydlig del av förvaltarens arbete. Varje utbetalning är förenad med kostnader, som ofta överstiger det belopp som kommer de enskilda borgenärerna till del. Posten och bankerna betingar sig en avgift av fem kronor

per utbetalning. Varje utbetalning kräver att en utbetalningsavi skrivs ut och att transaktionen bokförs. Den tid som åtgår kan enligt konkursförvaltar Kollegiet värderas till 67 kronor per transaktion. Därtill kommer arbete med betalningar som inte går att effektuera. Enligt uppgift från förvaltarhåll förekommer det relativt ofta att små belopp kommer i retur. Problemet med småbelopp är särskilt tydligt vid efterutdelning.

RSV:s uppfattning att det är en rimlig utgångspunkt att det belopp som skall delas ut inte överstiger kostnaderna för utbetalningen har fått ett brett stöd under remissbehandlingen. Även jag ansluter mig till den och jag delar också uppfattningen att frågan nu bör lösas lagstiftningsvägen.

Det kan naturligtvis hävdas att en möjlighet för förvaltaren att underlåta utdelning av småbelopp strider mot en grundläggande konkursrättslig princip om att alla borgenärer i en konkurs skall ha rätt att, enligt gällande förmånsrättsordning och i den mån konkursboets tillgångar räcker, få utdelning för sina fordringar. Den av RSV föreslagna modellen innebär att småborgenärernas möjligheter att få betalt kan komma att drabbas till förmån för borgenärer med fordringar på större belopp. Detta kan synas principiellt otillfredsställande särskilt i sådana fall där borgenärens verksamhet är sådan att fordringarna i verksamheten normalt uppgår endast till små belopp.

Mot dessa synpunkter skall ställas att det utifrån intresset av en ändamålsenlig resursanvändning framstår som i hög grad otillfredsställande att förvaltaren lägger ner arbete på att fördela småbelopp i sådana fall där arbetets omfattning inte står i rimlig relation till det mervärde som för borgenärernas del kommer ut av arbetet. För borgenärskollektivet sett som en helhet är det naturligtvis till fördel om man kan begränsa förvaltarens arbete med utdelning och i motsvarande mån höja det belopp som i konkursen återstår för utdelning. Men det är samtidigt viktigt att den enskilde borgenären inte missgynnas på sätt som har betydelse.

Enligt min mening innebär det en ändamålsenlig avvägning mellan de nu angivna synpunkterna, om man i enlighet med RSV:s förslag gör det möjligt att underlåta utbetalning av utdelningsmedel till de borgenärer som kommer i fråga för utdelning med endast ett litet belopp. Praktiskt taget samtliga remissinstanser har också anslutit sig till grunderna för förslaget. När det gäller beloppsgränsen delar jag RSV:s bedömning att man i princip bör anknyta till de faktiska kostnaderna för utdelningen. Jag återkommer strax till detta.

Jag delar den under remissbehandlingen framförda synpunkten att man vid en lagstiftning av det här slaget inte bör ingripa i borgenärernas principiella *rätt till utdelning*. Det bör t.ex. inte krävas att en fordran uppgår till ett visst belopp för att komma i fråga för utdelning i konkurs. En sådan lagregel skulle från teoretiska och systematiska utgångspunkter framstå som mindre tillfredsställande. Alla borgenärer bör alltså även i fortsättningen vara berättigade till utdelning och tas med i förvaltarens utdelningsförslag. En lagändring bör i stället — som understrukits vid remissbehandlingen — ta sikte på *förhållandena vid utbetalningstillfället*. Om förvaltaren när han står i begrepp att fördela kvarvarande medel mellan de utdelningsberättigade borgenärerna finner att det belopp som

skall betalas ut till en viss borgenär ligger under den bestämda beloppsgränsen, bör lagregeln öppna möjlighet för honom att underlåta utbetalning till den borgenären.

Att man på detta sätt inte i förväg avskär vissa borgenärer från rätten till utdelning utan anknyter till förhållandena vid utbetalningstillfället har också andra fördelar. Det belopp som en borgenär från början synes vara berättigad till kan ju komma att ändras under konkursens gång t.ex. på grund av domstolsbeslut. Vidare kan beloppsgränsen komma att överskridas under konkursens gång till följd av upplupen ränta (jfr 11 kap. 13 § konkurslagen).

Det skall medges att en ordning enligt vilken det först vid utbetalningstillfället bestäms på vilka fordringar den nya regeln skall tillämpas medför ett visst merarbete för förvaltaren jämfört med om rätten till utdelning för småbelopp skärs bort redan från början. Förvaltaren måste sålunda ta upp småborgenärernas fordringar och utdelningsbelopp i utdelningsförslagen. Med tanke på de principiella och även praktiska fördelar som finns med den ordningen anser jag emellertid att den är att föredra.

Den av RSV föreslagna regeln innebär en undantagslös skyldighet för förvaltaren att underlåta betalning för fordringar som inte når upp till beloppsgränsen. Under remissbehandlingen har från ett par håll hävdats att det kan finnas fall där en sådan regel skulle kunna leda till mindre tillfredsställande resultat. En sådan situation skulle kunna vara den att det i en konkurs finns ett stort antal småfordringar som skulle träffas av den föreslagna regeln, medan det finns bara någon — eller ingen — borgenär med en fordran på ett större belopp. En tillämpning av regeln skulle då kunna få till följd att den sistnämnde borgenären skulle få en väsentligt högre utdelning än han skulle varit berättigad till enligt vanliga regler, medan småborgenärerna skulle komma att stå helt utan utdelning. Och finns inga borgenärer alls med fordringar över beloppsgränsen, skulle följden kunna bli att ett inte oväsentligt belopp betalades tillbaka till gäldenären själv, medan alla småborgenärer blev lottlösa.

För att undvika stötande resultat av den här typen bör en lagregel ge möjlighet för förvaltaren att underlåta att tillämpa regeln, om det är påkallat av särskilda skäl, t.ex. när det med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som oskäligt att tillämpa den.

Jag återkommer nu till frågan om beloppsgränsen. Här måste en avvägning göras mellan vad som står att vinna i fråga om kostnaden för förfarandet och betydelsen av utebliven betalning för borgenären. Som jag förut sagt är avsikten med mitt förslag att utbetalning skall kunna undvikas endast när kostnaden för förfarandet överstiger det belopp som skall betalas ut. Det är därför viktigt att beloppet inte sätts för högt. Vidare är det — med hänsyn till vikten av en enhetlig praxis — enligt min mening nödvändigt att närmare ange beloppsgränsen direkt i lagtexten. Därvid kan argument anföras såväl för att gränsen bör knytas till basbeloppet som för att gränsen bör uttryckas i kronor. Av de remissinstanser som förordat en basbeloppsrelaterad gräns har de flesta föreslagit 0,5 procent av basbeloppet, f.n. 148:50 kronor. Mot bakgrund av vad som under ärendets handläggning har upplysts om kostnaderna för förfarandet och med hän-

syn till vad jag nyss uttalat i fråga om en beloppsgräns, anser jag att övervägande skäl talar för att gränsen sätts något lägre än den föreslagna andelen av basbeloppet. Även om det finns goda skäl som talar för en basbeloppsrelaterad gräns, t. ex. att en sådan gräns automatiskt anpassas till penningvärdesförändringar, anser jag att det av RSV föreslagna beloppet, 100 kronor, för tillräcklig tid framöver är ett för ändamålet väl avvägt belopp som kan accepteras som skäligt av de flesta.

Den nya bestämmelsen bör som RSV föreslagit tas in i det kapitel i konkurslagen (1987:672), 11 kap., som behandlar utdelningsförfarandet.

Med hänsyn till den konstruktion av den nya regeln som jag har förordat i det föregående bör den lämpligen placeras sist i det avsnitt som reglerar utbetalningen av utdelningsmedel som en ny 13 a §.

Det har framkommit att utbetalning av småbelopp förekommer särskilt ofta vid efterutdelningar. RSV har därför föreslagit att bestämmelsen görs tillämplig även vid efterutdelning. Av 11 kap. 20 § första stycket konkurslagen framgår att bestämmelserna om utbetalning av utdelningsmedel även skall tillämpas om ett förslag till efterutdelning upprättas. Detta innebär att den nya regeln i 11 kap. 13 a § blir tillämplig i dessa fall. Om däremot fördelning sker utan förslag till efterutdelning enligt 11 kap. 21 §, följer inte automatiskt att den nya regeln blir tillämplig. En justering krävs därför av sistnämnda lagrum.

Vid remissbehandlingen har sagts att förvaltarens utbetalning av utdelningsmedel enligt den nya regeln bör dokumenteras särskilt eftersom en sådan utbetalning inte framgår av utdelningsförslaget. Det föreslås att en dokumentation lämpligen kan ske i samband med att förvaltaren till tillsynsmyndigheten enligt 7 kap. 21 § konkurslagen anmäler att det inte längre finns några medel att lyfta. Jag delar dessa synpunkter och föreslår att en sådan dokumentationsskyldighet, i form av en redovisning till tillsynsmyndigheten, införs genom ett tillägg i 7 kap. 21 § konkurslagen.

3 Övriga frågor

Den 1 juli 1990 ändrades ett antal regler om tid för anförande av besvär över tingsrätternas beslut (prop. 1989/90:71, JuU32, rskr. 292, SFS 1990:443 ff.). Ändringarna innebär att besvärstiden har förlängts från två till tre veckor. Sedan reglerna trätt i kraft har uppmärksamats att motsvarande ändringar bör göras i ytterligare ett par lagrum. Det gäller 9 kap. 14 § och 12 kap. 16 § konkurslagen (1987:672) samt 41 § ackordslagen (1970:847). Dessa ändringar bör lämpligen genomföras i nu förevarande sammanhang.

4 Ikraftträdande

De föreslagna lagändringarna bör träda i kraft den 1 januari 1991. Särskilda övergångsbestämmelser behövs endast såvitt avser besvärstidens längd (jfr avsnitt 3).

5 Upprättade lagförslag

Prop. 1990/91:22

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom justitiedepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),
2. lag om ändring i ackordslagen (1970:847).

6 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),
2. lag om ändring i ackordslagen (1970:847).

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

Hemställan om ändring i konkurslagen så att småbelopp inte behöver betalas ut

I konkurslagen finns inte någon lägsta beloppsgräns för vad som måste delas ut till borgenärerna. Vid en sammankomst mellan Konkursförvaltar-kollegiernas förenings styrelse och riksskatteverkets (RSVs) exekutionsavdelning har denna fråga diskuterats. Föreningens ståndpunkt som delas av RSV är att det behövs en lagändring så att en konkursförvaltare inte som utdelning behöver betala ut summor understigande ett visst belopp. Föreningen har framhållit att man för närvarande tillämpar olika praktiska lösningar för att undvika att behöva betala ut småbelopp.

I litteraturen har problemet uppmärksamats av Welamson (Konkursrätt, 1961 s. 586). Han skriver att i praktiken synes man söka undvika utdelning som endast omfattar ytterst ringa belopp. Enligt Welamson är en viss begränsning nedåt motiverad av att kostnaderna (för förfarandet) inte bör överstiga den utdelning som tillfaller borgenären.

I den nya konkurslagen regleras frågan om hur man skall förfara när endast ett litet belopp återstår efter betalning av konkurskostnaderna, 10 kap 4 §, men inte problemet att utdelningen i sig är liten. I propositionen (prop.1986/87: 90 s. 318) sägs bl.a. att om det bara finns oprioriterade borgenärer och förvaltaren måste utreda förutsättningarna för fördelning så kan detta dra sådana kostnader att det därefter inte återstår något att fördela. I propositionen ges emellertid inte något svar på hur detta problem skall kunna lösas. Inte heller får man någon lösning på problemet att själva utbetalningen kostar mer än det som skall betalas ut.

RSV har tidigare i år beträffande kronofogdemyndigheternas (KFM) handläggning av enskilda mål (skrivelse 1989-02-08, J 20-87-89) skrivit om olägenheterna med att behöva betala ut små belopp. RSV hemställde där om en beloppsgräns på 25 kr för vad KFM är skyldig att driva in och att betala ut.

Upprättande av förslag till utdelning och utbetalning av pengarna utgör en inte obetydlig del av förvaltarens arbete. Ur kostnadssynpunkt är det angeläget att i rimlig utsträckning rationalisera detta. Varje utbetalning kostar pengar, dels hanteringskostnad hos förvaltaren dels avgift till posten/banken för själva överföringen. Enligt uppgift från förvaltarhåll förekommer det relativt ofta att små belopp kommer i retur pga felaktiga adresser. Detta antas bero på att borgenärerna i dessa fall har ett begränsat intresse av att hålla kontakt med förvaltaren. Problemet med småbelopp är särskilt tydligt vid efterutdelning.

En rimlig utgångspunkt, enligt RSVs uppfattning, är att det belopp som delas ut skall överstiga kostnaderna för utbetalningen. Problemet bör lösas genom en författningsändring och inte med olika "praktiska" lösningar. Innebörden av ändringen bör vara att när förvaltaren vid upprättandet av utdelningsförslaget märker att utdelningen till en borgenär understiger en viss gräns så får pengarna fördelas på övriga utdelningsberättigade.

Föreningen har föreslagit en beloppsgräns på 1 % av basbeloppet på

fristdagen, för närvarande 279 kr. Enligt verkets uppfattning bör gränsen vara betydligt lägre. Som ovan nämnts föreslogs en gräns på 25 kr beträffande KFMs utbetalning i enskilda mål. Vid indrivning i allmänna mål finns en gräns på 50 kr. Verket anser att med hänsyn till det arbete det innebär att fördela och betala ut medlen är det motiverat med en högre gräns. Verket föreslår att gränsen sätts till 100 kr.

Prop. 1990/91:22

Bilaga 1

Författningsändringen bör göras tillämplig också vid efterutdelning.

Borgenärernas fordringar varierar ofta i storlek. Inflyter en mindre summa pengar kan fördelning enligt nuvarande regler resultera i att flertalet borgenärer får belopp under 100 kr medan en eller två får större belopp. I dessa fall bör det vara möjligt att avsevärt reducera förvaltarens arvode om han endast behöver göra en eller två utbetalningar.

Den nu föreslagna regleringen kan införas genom ett tillägg i 11 kap 4 § konkurslagen. Det kan ha följande lydelse:

Finner förvaltaren att det belopp som skall betalas till en viss borgenär understiger 100 kr, skall beloppet i stället fördelas på övriga utdelningsberättigade.

Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över riksskatteverkets framställning om ändring i konkurslagen

Prop. 1990/91:22
Bilaga 2

Yttrande över framställningen har avgetts av justitiekanslern, domstolsverket, konsumentverket, hovrätten över Skåne och Blekinge, Stockholms tingsrätt, Göteborgs tingsrätt, kronofogdemyndigheterna i Stockholms, Jönköpings och Malmöhus län, juridiska fakultetsstyrelsen vid Uppsala universitet, riksdagens ombudsmän, Finansbolagens förening, Svenska Bankföreningen, Svenska Elverksföreningen, Svenska Inkassoföreningen, Svenska Kommunförbundet, Svenska Sparbanksföreningen, Sveriges Advokatsamfund, Ackordscentralen i Göteborg, Sveriges Köpmannaförbund, Trafikförsäkringsföreningen.

1 Förslag till

Lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurslagen (1987:672)

dels att 7 kap. 21 §, 9 kap. 14 §, 11 kap. 21 § och 12 kap. 16 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 11 kap. 13 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Också sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren, så länge boets medel är insatta i bank, inom en månad från utgången av varje kalenderår till tillsynsmyndigheten lämna sådana uppgifter som sägs i 20 § första stycket andra och tredje meningarna. När några medel inte längre finns att lyfta, skall förvaltaren anmäla det till myndigheten.

Beslut enligt 13 § tredje stycket får överklagas av den som enligt 13 § första stycket är taleberättigad, om han anser att beslutet inte har tillkommit på lagligt sätt. Beslutet överklagas genom besvär till hovrätten inom *två* veckor från dagen för beslutet. Om inte hovrätten förordnar annat, skall beslutet gälla omedelbart.

Föreslagen lydelse

7 kap.

21 §

Också sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren, så länge boets medel är insatta i bank, inom en månad från utgången av varje kalenderår till tillsynsmyndigheten lämna sådana uppgifter som sägs i 20 § första stycket andra och tredje meningarna. När några medel inte längre finns att lyfta, skall förvaltaren anmäla det till myndigheten. *Förvaltaren skall samtidigt redovisa i vad mån utbetalning av utdelningsmedel skett med stöd av 11 kap. 13 a §.*

9 kap.

14 §

Beslut enligt 13 § tredje stycket får överklagas av den som enligt 13 § första stycket är taleberättigad, om han anser att beslutet inte har tillkommit på lagligt sätt. Beslutet överklagas genom besvär till hovrätten inom *tre* veckor från dagen för beslutet. Om inte hovrätten förordnar annat, skall beslutet gälla omedelbart.

11 kap.

13 a §

Om det belopp som skall betalas ut till en viss borgenär understiger 100 kronor, får förvaltaren i stället fördela beloppet på övriga utdelningsberättigade som inte tillgodosetts fullt ut.

21 §

Om förvaltaren anser att de nytillkomna medlen kan fördelas utan att förslag till efterutdelning upprättas och om tillsynsmyndigheten medger det, får han dela ut medlen till berättigade borgenärer utan att föreskrifterna i det föregående i detta kapitel iakttas. För utbetalningen gäller dock 9 § andra stycket. En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om han inte gör anspråk på medlen inom två år räknat från det att förvaltaren har anmält till rätten att han har skickat medlen till borgenären.

Första stycket tillämpas också för det fall att det finns skäl att upprätta ett utdelningsförslag men medlen inte förslår till betalning av de därmed förenade kostnaderna.

Om förvaltaren anser att de nytillkomna medlen kan fördelas utan att förslag till efterutdelning upprättas och om tillsynsmyndigheten medger det, får han dela ut medlen till berättigade borgenärer utan att föreskrifterna i det föregående i detta kapitel iakttas. För utbetalningen gäller dock 9 § andra stycket och 13 a §. En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om han inte gör anspråk på medlen inom två år räknat från det att förvaltaren har anmält till rätten att han har skickat medlen till borgenären.

12 kap.
16 §

Anser en borgenär eller gäldenären att ett beslut genom vilket ett ackordsförslag har förkastats av borgenärerna inte har tillkommit på lagligt sätt, får han överklaga beslutet i hovrätten inom två veckor från beslutet. Gäldenären får dock överklaga beslutet endast om hans rätt kan vara beroende av det. Beslutet tillämpas omedelbart, om inte något annat förordnas.

Anser en borgenär eller gäldenären att ett beslut genom vilket ett ackordsförslag har förkastats av borgenärerna inte har tillkommit på lagligt sätt, får han överklaga beslutet i hovrätten inom tre veckor från beslutet. Gäldenären får dock överklaga beslutet endast om hans rätt kan vara beroende av det. Beslutet tillämpas omedelbart, om inte något annat förordnas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om tid för besvär över beslut som meddelats före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs att 41 § ackordslagen (1970: 847) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*41 §¹

Tingsrättens beslut i en fråga som enligt denna lag skall prövas av rätten får överklagas för sig, om inte något annat följer av 32 § första stycket, 35 § eller 36 § tredje stycket.

Talan mot ett beslut som avses i första stycket förs genom besvär i hovrätten inom *två* veckor från den dag då beslutet meddelades. Är det fråga om beslut om förhandling om offentligt ackord räknas dock besvärstiden från den dag då kungörelsen om beslutet var införd i Post- och Inrikes Tidningar.

Talan mot ett beslut som avses i första stycket förs genom besvär i hovrätten inom *tre* veckor från den dag då beslutet meddelades. Är det fråga om beslut om förhandling om offentligt ackord räknas dock besvärstiden från den dag då kungörelsen om beslutet var införd i Post- och Inrikes Tidningar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om tid för besvär över beslut som meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1987: 673.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1990-09-21

Närvarande: f.d. regeringsrådet Eskil Hellner, regeringsrådet Stig von Bahr, justitierådet Hans-Gunnar Solerud.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 30 augusti 1990 har regeringen på hemställan av statsrådet Laila Freivalds beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till ändring i konkurslagen m. m.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av distriktsåklagaren Kathrin Flossing.

Lagrådet har ingen erinran mot lagförslagen.

Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	2
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 27 september 1990	5
1 Inledning	5
2 Utdelning av småbelopp	6
3 Övriga frågor	9
4 Ikraftträdande	9
5 Upprättade lagförslag	10
6 Hemställan	10
7 Beslut	10
 Bilaga 1 Riksskatteverkets skrivelse 1989-10-18	11
Bilaga 2 Förteckning över remissinstanser	13
Bilaga 3 Lagrådsremissens lagförslag	14
Bilaga 4 Lagrådets yttrande	17